

překonaným obdobím a anachronismem, a že ji zlehčoval právě tím, že jí upíral povahu moderního právního státu, označiv ji za stát policejní zvůle, nedbající platných zákonů. Poněvadž nalézací soud vyslovil, že hanobení se stalo způsobem štvavým (nikoliv také surovým), netřeba se přfti o to, zda obžalovaný použil k hanobení prostředků dosti ostrých a hrubých, by je bylo lze kvalifikovati také jako surové; stačí, že hanobil způsobem štvavým, t. j. takovým, který mohl míti v zápětí vyvolání nepřátelského smýšlení proti Čs. státu. Že hanobení obžalovaného takto kvalifikované bylo způsobilé snížení vážnost republiky, po případě i ohroziti obecný mír v ní, usoudil první soud správně; přihlížeje k povaze pronesených výroků, místu činu jazykově smíšenému, obyvanému příslušníky obou národností, jakož i k tomu, že hanobení bylo proneseno i před cizími státními příslušníky, zdejších poměrů neznalými. Neodůvodněnou zmatečnÍ stížnost bylo proto zavrhnouti.

Odůvodněno jest odvolání státního zastupitelství z výroku, jímž byl obžalovanému přiznán podmíněný odklad výkonu trestu. Obžalovaný hanobil způsobem štvavým republiku a ostouzel československý stát před širší veřejností, před cizinci v pohraničním lázeňském místě, bez vážného vnějšího podnětu, což svědčí o takovém smýšlení obžalovaného, že jeho polepšení nelze očekávatí bez výkonu trestu, a jest také již v zájmu veřejném toho třeba, by podobné výpady proti republice před cizinci nezůstaly beztrestny. Odůvodněnému odvolání bylo proto vyhověti a vysloviti trest nepodmíněně.

Čís. 2592.

»Původcem« ve smyslu prvního odstavce § 84 tr. zák. není jen návodce a strůjce (§ 5 tr. zák.), nýbrž jest jím každý přímý pachatel, jenž nepředsevzal čin v cizím zájmu, byv jiným k tomu zjednan, nýbrž v zájmu vlastním, pro svůj vlastní účel; za »pomocníky« podle druhého odstavce § 84 tr. zák. jest pokládati jen ty osoby, které nejednaly ve vlastním zájmu, nýbrž sloužily vůli třetího, dávajíce se jím použití jako pouhý nástroj.

(Rozh. ze dne 18. prosince 1926, Zm I 603/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmatečnÍ stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Liberci ze dne 2. září 1926, pokud byl obžalovaným, kteří byli uznáni vinnými zločinem veřejného násilí podle § 83 tr. zák., trest vyměřen podle druhé a nikoliv podle první věty § 84 tr. zák., zrušil napadený rozsudek, jenž ve výroku o vině zůstal nedotčen, ve výroku o trestu a ve výrocích s ním souvisejících a vyměřil obžalovaným znovu trest podle první věty § 84 tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Nalézací soud odsoudil obžalované proto, že dne 18. července 1926 vnikli s více lidmi sebranými do bytu Františka W-a v hostinci »Zuma

A.« ve W. a vykonali tam násilí na jeho domácích lidech, na okresním hejtmanu Dru Robertu H-ovi a na četnickém strážmistru Františku Ž-ovi. Soud zjišťuje po skutkové stránce, že šlo o jednomyslné a plánovité počínání vniknuvších osob, že osoby ty jednaly ve vědomě společném úmyslu a vnikly do hostince jenom v úmyslu, by tam vykonaly násilí, a že toto zamýšlené vykonání násilí došlo výrazu v obklopení a zatlačení oněch dvou úředníků, dále že obžalovaní H. a W. byli uprostřed vniknuvších osob, že vnikli do bytu v témž úmyslu s ostatními soudruhy a stotožňovali se s jejich počínáním. Vzhledem k těmto zjištěním považuje nalézací soud oba obžalované za spolupachatele, tudíž za přímé pachatele. Tím je však plně opodstatněn pojem »původcovství« ve smyslu § 84 tr. zák. Zrušovací soud dovodil již v četných rozhodnutích (viz zejména sb. n. s. čís. 69, 408), že původcem ve smyslu onoho ustanovení není jen návodce a strůjce, jak tito jsou míněni v § 5 nebo v § 44 e) tr. zák., nýbrž že je jím každý přímý pachatel, jenž nepředsevzal čin v cizím zájmu, byv jiným k tomu zjednán, nýbrž v zájmu vlastním, pro svůj vlastní účel; že v důsledku toho za »pomocníky« podle druhého odstavce § 84 tr. zák. sluší pokládati jen ty osoby, které nejednaly ve vlastním zájmu, nýbrž sloužily vůli třetího, dávající se jím použití jako pouhý nástroj. Že by obžalovaní byli jednali takto nesamostatně a vystupovali jen jako nástroj druhých osob a plnili pouze jejich vůli, nelze vůči oněm zjištěním důvodně tvrditi, naopak zjištění ta nasvědčují správnosti stanoviska stížnosti. Měl proto nalézací soud vyměřiti trest podle I. věty § 84 tr. zák. Ježto tak neučinil, porušil zákon, vykročiv z mezí zákonné sazby, zakládající se na přitěžující okolnosti v zákoně jmenovitě uvedené, to jest »původcovství« pachatelů, a dopustil se zmatečnosti podle čís. 11 § 281 tr. ř.

Čís. 2593.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

Subjektivní skutková podstata přečinu podle § 17 čís. 1 zákona vyžaduje při všech druzích pachatelů vědomí, že jde o tajnou organizaci a že účelem organizace té je podvraceti samostatnost, ústavní jednotnost nebo demokraticko-republikánskou formu státu.

(Rozh. ze dne 18. prosince 1926, Zm II 328/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost státního zastupitelství do rozsudku zemského soudu v Opavě ze dne 1. června 1926, jímž byli obžalovaní podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěni z obžaloby pro přečin podle § 17 čís. 1 zákona na ochranu republiky.

D ů v o d y:

Jak z rozsudkových důvodů patrně, vyloučil nalézací soud u obžalovaných skutkovou podstatu přečinu podle § 17 čís. 1 zákona na ochra-